

EGYPTEN EN ALGERIE

WAS je van mening dat Frankrijk onder de regering van Lodewijk Filips een bloeiperiode zou kennen? Toe maar! Lodewijk Filips was een vredelievend vorst, de oorlog wou hij absoluut vermijden. Hij was het die een vriendschapsverdrag met Engeland, de z.g. « Entente Cordiale » tot stand bracht. In die tijd ontstond er in Frankrijk, en meer bepaald bij de Orleanisten, een « Parti du Mouvement » (partij van de beweging) met voorvechters als Laffitte, Thiers, Odillon Barrot... Ze bekommerden zich, helaas, alleen om de verovering van Algerië!

3. — DE DARDANELLEN

DE grote mogendheden begonnen zich ongerust te maken. Engeland snelde het Turks keizerrijk te hulp, uit angst dat de Russen gaans Turkije zouden opslokken — om het des te beter te kunnen beschermen. Engeland verbond zich dus met Rusland, Oostenrijk en Pruisen tegen Egypte. We mogen echter niet vergeten dat Egypte, sinds Bonaparte met zijn legers aan de voet van de pyramiden had gestaan, gesteund werd door Frankrijk. Frankrijk droomde van de oprichting van een machtig Egyptisch keizerrijk, onder Franse invloed. Lodewijk Filips moest zich neerleggen bij de eisen van Europa en tekende in 1841 een verdrag waarbij aan alle vreemde oorlogsschepen toegang tot Bosphorus en Dardanellen werd verboden...

1. — MEHEMED ALI

MEHAMED ALI was een handelaar in pijpen en tabak uit Cavalla (Albanië), die later bendeleider werd! Hij streed in Egypte, voor rekening van de sultan van Turkije. Als beloning kreeg hij de titel van Pasja van Kaïro. Ondanks het feit dat Mehemed Ali lezen noch schrijven kon, was hij een verstandig staatsman. Hij was het die in Egypte de katoencultuur bevorderde. Hij richtte ook het leger op waarmee zijn zoon Ibrahim de Griekse oproer onderdrukte.

4. — ALGERIE

KONING Karel X van Frankrijk had beslag gelegd op Algiers. Lodewijk Filips nam Algerië; dat was een magere troost voor zijn nederlaag in Egypte. Maar, hij kreeg Algerië niet zonder moeite. Het was een enorm land en de Kabylen waren stoutmoedige en dappere krijgers. Lodewijk Filips moest kampen tegen een hardnekkige vijand emir Abd-el-Kadar. Frankrijk stuurde een leger onder het bevel van maarschalk Bugeaud op hem af. Spotters maakten het hekelrijmpje: « Zag je de pet, de pet? Zag je de pet van vadertje Bugeaud? »

2. — ARME MAHMOED!

DEZE oorlog met de Grieken had aan Mehemed Ali heel wat gekost, dus vroeg hij een kleine vergoeding aan sultan Mahmoed, nl. Syrië. Mahmoed weigerde hierop in te gaan. Toen maakte Mehemed Ali zich boos en zijn zoon Ibrahim viel Constantinopel aan. Op 21 december overwon hij de Turken te Konya en dicteerde hen de vrede van Kütahya. De sultan van Turkije riep toen de hulp van Rusland in en opende voor Rusland de toegang tot de Zwarte Zee, door het vredesverdrag van Uskûdar (Scutari). Dat was niet naar de zin van de Engelsen. In 1839 wilde Mahmoed Syrië weer in bezit krijgen, maar op 24 juni werd het Turks leger door Ibrahim Pasja verslagen te Nizip. Toen dit nieuws Constantinopel bereikte, stierf Mahmoed.

5. — DE SMALAH

DE strijd zou achttien jaar lang duren. Op 16 mei 1843 overde de hertog van Aumale, derde zoon van de koning, de smalah, de reizende tentenhoofdstad van de emir. De sultan van Marokko bood de verslagen emir de gastvrijheid aan. Bugeaud versloeg hem opnieuw in het jaar 1844 op de Isly. Abd-el-Kadar moest zich gewonnen geven, maar hij behield zijn waardigheid en zijn trots. Later zou hij Frankrijk bewijzen dat hij een grootmoedig man was.

(Wordt voortgezet.)

